

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst 4 Din 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

VLADA PAULA BONCOURJA V NEVARNOSTI

Socialistična stremiljenja po osnovanju vlade kartela — Finančni odbor proti sanacijskim načrtom Cherona — Razkol med radikali in socialisti

Pariz, 24. jan. d. Notranjepolitični položaj se zdi kakor v tišini pred viharjem. Kljub optimističnim izjavam Paul Boncourja in Cherona, da naj bi se predlogi finančnega odbora zbornice kolikor mogoče spravili v sklad s smernicami vladnega programa, so mnogi mnenja, da bi bilo to brezplodno prizadevanje, ker se ne bo noben vojni minister po mnenju poučenih poslancev izjavil sporazumnega s socialističnimi predlogi za ertanje izdatkov v vojnem proračunu. Zato skušajo v vladnih krogih vplivati na Cherona, naj bi ne prenapel preveč loka ter se zadovolji pri razpravi o dvajsetstini za februar samo z nekaterimi uspehi, ostale predloge za finančno sanacijo pa odgodil na poznejši čas.

Mnogi znaki kažejo, da so socialisti močno pripravljajo za osnivanje vlade kartela. Ali so ta prizadevanja že toliko uspešna, da se more govoriti o novi ministrski listi, je za sedaj še negotovo. Vsekakor so zanimive govorice, po katerih naj bi postal namestu Paul Boncourja ministri predsednik in zunanji minister vladnega kartela Daladier, dosednji vojni minister in vodja socialistom naklonjenega krila radikalnih socialistov, minister za pravosodje socialist Leon Blum, notranji minister radikalni socialist Bergerie, vojni minister radikalni socialist Pierre Cot, prosvetni minister radikalni socialist Francois-Albert, minister za delo socialist Lebas, trgovinski minister socialist Tasso, minister za zrakoplovstvo socialist Renaudel, finančni minister socialist Vincent Auriol, minister za kmetijstvo socialist Comperre-Morel in prometni minister socialist Jules Moch.

Desničarski krogi so že pričeli protiigati, da ne opozarjajo na nevarnost inflacije in borzo baises kot posledico nove ureditve delniške prava ali monopolizacije zavarovalnih družb ter pokritja dolgov z novimi posojili, da bi se tako uprli prizadevanjem za osnivanje revolucionarnega kartela. Kot vodja nacionalnega bojnega kabineta proti levici ter vladni nacionalne obnovne se označuje Gaston Doumergue, bivši predsednik republike. Nacionalistični frontni bojovniki opozarjajo v posebnih lepkih na oboroževalna stremiljenja v Nemčiji ter svare pred tem, da bi glede na obstoječi mednarodni položaj kakor lahkomišeln francoska vlada znižala izdatke za varnost za več sto milijonov frankov.

Finančni odbor je izmed prihrankov, ki jih je predlagal finančni minister Cherona v višini 5 milijard, odobril samo nekatere ukrepe, ki bi vrgli komaj 379 milijonov. Finančni odbor je odklonil znižanje plač nameščencem, ministrom in poslancem ter pokojnim bivšim bojovnikom in iznova poročenim vojniim vdovam, odobril pa je progresivni davek na plače nameščencev od 50.000 frankov navzgor, ki bi znašal najmanj 2 odst. Zavrnili so večino Cheronovih predlogov, odobril pa nekatere predloge socialističnega protinacrtu, tako n. pr. ustanovitev blagajne za gospodarsko obnovo države, ki naj bi jo upravljala od države jamčena depozitna blagajna, in razpis 30 milijardnega posojila, ki naj bi se podpisalo v šestih letih in amortiziralo s 4 odst. v 30 letih. Ureditve tekočih in kontraktualnih dolgov naj bi privzela avtonomna amortizacijska blagajna.

Posledice teh ukrepov bi bile nepreračunljive in je veliko vprašanje, če jih bo poslanska zbornica odobrila.

Vojni minister je pred finančnim odborom izjavil, da ne more pristati na sklenitve vojnega proračuna, ki bi prekoračilo 202 milijona, kakor predlaga vladni načrt. Vsa nova prihranka v vojnem ministrstvu, pravi Daladier, bi zahteval pomembnih reform, ki bi se pa dale izvesti šele v teku let.

Včeraj so se sestali radikalno-socialistični poslanci, ki so razpravljali o sejah finančnega odbora. Zastopniki kluba v finančnem odboru so poudarjali potrebo po ohranitvi močne leviciške večine za vsako ceno. Pri tem so iz vrst ostalih članov kluba padle pripombe na račun radikalno-socialističnih članov finančnega odbora, češ, da so bili v več primerih preveč popustljivi nasproti socialistom. Trdi se, da

tudi Herriot sam ne odobrava nastopa članov finančnega odbora. Zdi se, da ta razprava v klubu ne bo ostala brez vpliva na bodoče zadržanje radikalno-socialističnih članov finančnega odbora. V zvezi s tem se govori, da radikalni socialisti ne bodo pristali na socialistične predloge o uvedbi monopolov za zavarovanja in petroleje.

Po svoji seji v klubu so radikalni socialisti prišli, odkar se vrši proračunska razprava, odrekli v finančnem odboru podporo socialistom. Po govoru Herriota, ki je opozoril na politične nevarnosti, so odklonili celo vrsto socialističnih predlogov, in sicer za nacionalizacijo socialnega zavarovanja ter uvedbo petrolejskega monopola, za nadaljnje skrajšanje izdatkov vojnega ministrstva, odpravo vstopnega zvezništva ter prekinjenje graditve oklopne

križarke „Dunkerque“. Finančni odbor je končno kljub ugovoru finančnega ministra sprejel predlog za sanacijo proračuna v obliki, kakor ga je sprejel v zadnjih dneh. Proračunska razprava v plenumu zbornice se bo pričela jutri. Finančni minister Cherona je izjavil, da bo postavil vprašanje zaupanja zaradi odprave lastniških papirjev, reformo dednega prava, preosnove amortizacijske blagajne in odklonitve zmanjšanja uradniških prejemkov. Predlog, kakor ga je izdelal finančni odbor, določa samo delno pokritje primanjkljaja v višini 7.3 milijarde, dočim je vladni predlog zahteval prihranek 10.5 milijarde frankov. Glede na to razliko je pričakovati, da se bo v razpravi plenuma poslanske zbornice pri posameznih postavkah zelo menjavala večina.

Obnova harzburške fronte

Nemški nacionalci proti generalu Schleicherju in za sestavo močne avtoritativne vlade

Berlin, 25. januarja. Hugenbergovi nemški nacionalci so objavili izjavo, v kateri odkrito obsojajo politiko sedanjega kancelarja Schleicherja. V izjavi pravijo, da sedanjí predsednik nemške vlade ne sme več računati na njihovo podporo v parlamentu. O tem sklepu nemških nacionalcev, ki je bil objavljen šele sedaj, je bil državni kancelar obveščen že v soboto. Nemško-nacionalna državnozborna frakcija izjavlja med drugim, da je po njenem mnenju za temeljito rešitev prečih gospodarskih vprašanj neobhodno potrebna načelna odločitev v vrsti življenjskih vprašanj nemškega naroda. V ta namen je v prvi vrsti potrebna popolnoma nova sestava državne vlade, ker se povsod pojavljajo sumi, da sedanja državna vlada prav za prav ni nič

drugače kakor likvidacija avtoritativne misli, ki jo je državni predsednik postavil v vstopnem govoru. Nemško-nacionalna frakcija ponovno poudarja, da se bo dala državna in gospodarska kriza rešiti samo z močnim državnim vodstvom. Ta izjava, ki je sedaj središčne razprav političnih krogov, se smatra kot bojna napoved nemških nacionalcev Schleicherjevi vladi in kot znak prestopa nemških nacionalcev v opozicijo. Nemško-nacionalni »Lokalanzeiger« izjavlja, da odločitve nemške nacionalne stranke ni posledica posvetovanj med parlamentarnimi frakcijami, temveč razgovor med nemškimi nacionalci s Schleicherjem, na katerih se je razpravljalo o prenosu vlade. V poučenih krogih računajo kot gotovo z obnovo harzburške fronte.

Povratak kralja in kraljice iz Rumunije

Kraljevski par na grobu pokojnega rumunskega kralja Ferdinanda — Kralj in kraljica odpotujeta zvečer iz Bukarešte v Beograd

Bukarešta, 25. jan. AA. Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija sta prispela včeraj z rumunskim kraljem Karolom in prestolonaslednikom Mihajlom ob 13.55 z dvornim vlakom v Kampino, kjer je središče bogate petrolejske pokrajine. Kraljevsko rodbino so sprejeli jugoslovanski minister za zunanje zadeve dr. Bogoljub Jevtić, dvorni maršal general Dimitrijević, dvorna dama kraljice Marije ga. Švrljigova, vršilec dolžnosti maršala dvora Colak-Antić, maršal rumunskega dvora general Ilašević.

Visoke goste je v Kampini pozdravil tamniški predsednik občine in jim ponudil po starem slovanskem običaju kruha in soli. Nato so si Velikanstva ogledala razne petrolejske naprave. Velika množica je visokim gostom priredila viharne ovacije.

Nj. Vel. kralj Aleksander se je živahno zanimal za razne pojedinosti, ki mu jih je tolmačil ravnatelj petrolejske družbe. Ob 15.45 je kraljevsko rodbino odpotovala nazaj v Sinaj, kamor je prispela ob 17.30. Ob 20.30 je bila v dvorcu Pelešu intimna večerja. Kasno ponoči so visoki gosti odpoštovali v Kurte de Ardjes, kjer je Nj. Vel. kralj Aleksander ob 9. dopoldne položil venec na grob blagopokojnega rumunskega kralja Ferdinanda. Odtod bodo Velikanstva odpotovala v Bukarešto, kjer bo jugoslovanski kralj položil venec na grob Neznane junaka. Popoldne si bodo visoki gostje ogledali vojni muzej in druge naprave in ustanove, zvečer pa odpotujeta Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija v Beograd.

Ameriška pogajanja z dolžniki

London, 25. januarja. AA. Iz Rima poročajo, da je vlada Zedinjenih držav povabila rimsko vlado, naj odpotuje v Washington po 4. amrcu t. l. svoje delegate, ki se bodo z novo ameriško vlado pogajali o končni ureditvi vojnih dolgov. Verjetno je, da so podobna povabila že na potu za Českoslovaško, Finsko, Letonsko in Litvo, torej za države, ki s 5. decembra plačale zapadli obrok dolga Zedinjenim državam. Po informacijah tukajšnjih uradnih krogov bo pogajanjem v Washingtonu prisostvoval sam Roosevelt. Zato je verjetno, da bo tudi Anglija odpotovala na ta pogajanja svojega najmočnejšega zastopnika, namreč predsednika vlade Macdonalda. Včeraj se je oglasil v angleškem zunanjem ministrstvu lord Reading, zaradi česar domnevajo, da bo morda imenovan za člana angleške delegacije.

Rim, 25. januarja. AA. Doznava se, da je zunanji minister Stimson sprejel italijanskega poslanika v Washingtonu Rossa. Stimson mu je izjavil, da bo rade volje v bližnji bodočnosti sprejel italijansko delegacijo v zadevi vojnih dolgov.

Proti oboroževanju Madžarske

Ženeva, 25. januarja. g. V ženevskih krogih mnogo razpravljajo o tihotapljenju orožja na Madžarsko. Kakor znano, je bilo iz Italije poslanih v Avstrijo 80.000 pušk in najmanj 200 strojnih, katerih večji del je tudi prispel na Madžarsko. Delegati držav Male antante so načelno sklenili, da bodo zadevo spravili pred svet Društva narodov. O tej stvari so imeli delegati Male antante tudi že razgovore z zastopniki Anglije in Francije. Pritožba Male antante proti tihotapljenju orožja v Hirtenbergu se utemljuje s kršitvijo st. germainke in tiranske mirovne pogodbe. Ker razorožitvena konferenca prav sedaj razpravlja o možnosti, kako bi preprečila tihotaplstvo z orožjem, je ta intervencija Male antante tudi v skladu s nazori razorožitvene konference, ki hoče doseči mednarodno kontrolo nad oboroževanjem.

Samomor ameriškega konzula v Pragi

Praga, 25. jan. AA. Ameriški konzul v Pragi Raymond Davis je snoči skočil s stopnišča hotela, v katerem je stanoval v vežo in se ubil.

Pomoč brezposelnim v novomeškem srezu

Brezposelni na Dolenjskem zgrade važno cesto Ponikve — Dečja vas

Trebnje, 24. januarja. Z zakonom o izrednih kreditih je v proračunskem letu 1932/33 predviden tudi kredit za prehrano nezaposlenih delavcev, od katerega kredita odpade na dravsko banovino 1.800.000 Din. Ta kredit bo služil za pomoč brezposelnim delavcem proti odslužitvi dane vrednosti z javnimi deli, katere organizira in izvaja pristojna občina v sporazumu s sreskim načelstvom. Dodelil se bo pa onim občinam, kjer je nujnost res podana in se bo polagala največja važnost na delavsko družinske očete s številno družino. Pomoč se bo delila prvenstveno v hrani potom posebnih odborov ali ustanov, ki bodo način prehrane pravilno uredile.

Tudi novomeški srez bo v ta namen prejel znaten znesek in se bodo po občinah, kjer vlada brezposelnost, izvedla javna dela, od katerih pričakujemo dvojni dobiček — prejeti bodo pomoč najsiromašnejši, javnost pa bo imela koristi od teh del.

Na iniciativo občine Trebnje in njene župana g. Josipa Zupančiča, ki je kot banovinski svetnik novomeškega sreza s priporočilom poslanca g. Klinca in senatorja g. Rajerja storil vse, da se ob tej priliki premakne z mrtve točke že dolgo obljubljena cesta Ponikve — Dečja vas, je bila vložena na sresko načelstvo in bansko upravo posebna prošnja, ki so jo podprli vsi merodajni faktorji in ki bo, kakor nam je zagotovljeno, v najkrajšem času ugodno rešena.

Vprašanje občinske ceste, ki bi se nad Dol. Ponikvami odcepila od državne ceste ter skozi Dečjo vas vodila v Jordan kal do banovinske ceste Mirna peč — Dobrnice, je postalo tako znova prede in je sklep občinskega odbora trebanjskega, da se ta cesta zgradi s pomočjo sredstev za omiljenje brezposelnosti, vse hvale vreden.

Cesta je potrebna, ker bi se z njo omogočil dohod do železniške postaje v Ponikvah oziroma v Trebnjem in Mirni peči prebivalcem več vasi v občinah Trebnje, Mirna peč in Dobrnice. Z nameranim podaljšanjem te zveze preko Globodola do

Brezovega in Soteska pa bi se tudi občini Ajdovec in Polje odprla krajša pot v Temeniško dolino. Nameravana je bila že davno graditev te ceste v našem okraju, vendar pa je načrt zaradi pomanjkanja sredstev ostal neizveden. Že bivša oblastna skupščina in pa bivši cestni odbori so imeli v projektu graditve te važne prometne zveze, vendar pa so vsi poizkusi uresničanja postali ob vprašanju donarnih sredstev brezuspešni. Nujnost je v splošno korist utemeljena, kajti Dečja vas nima nobeno stran niti dobre vozne poti in je tako rekoč odrezana od sveta in gospodarstva na tem zelo trpi. Temu predlogu se priključujeta iz istih vidikov splošne koristi tudi občini Dobrnice in Mirna peč, saj bi bile na ta način zvezane med seboj vse tri prizadete občine, kar je zelo važnega gospodarskega pomena.

Zato naprošamo merodajne oblasti, da v ta namen votirajo primerno vsoto občini Trebnje, ki bo izvedla ta dela. Prebivalstvu, ki je jako siromašno, bo s tem dvakrat pomagano, saj bodo brezposelni dobili delo, drugemu delu občine pa bi s to cesto ustvarili ugoden pogoj za gospodarski razmah vasi, ki gravitirajo s svojim prometom na to smer.

Upajmo, da se bo banovinskemu svetniku g. Josipu Zupančiču, narodnemu poslancu g. Klinca in senatorju g. Rajerja, ki so se za stvar tako zavzeli, posrečili njih namen in, da bo cesta Ponikve—Dečja vas s pomočjo sredstev za omiljenje brezposelnosti v najkrajšem času zgrajena.

Pripominjamo še, da so vsačani obljubil odstropiti za to cesto v poštev prihajajoče zemljišče brezplačno, kar bo rešilo jako zmanjšalo, pripominjamo pa in poudarjamo, da je prilika sedaj najugodnejša in da, če se projekt ne uresniči sedaj, kasneje na to ne upajmo. Brezposelnih je tu mnogo in vsi imajo voljo do dela, kredit iz naslova tega fonda bo pravilno uporabljen, v korist posameznikov in splošnosti, tako da ni nobene ovire za podelitev primerne zneska občini Trebnje za zgradbo te važne ceste.

Naš sport pred važno odločitvijo

Drevi pade odločitev glede združitve SK Ilirije in ASK Primorja

Ljubljana, 25. januarja. Pred važno odločitvijo stoje ljubljanski sportniki, organizirani v dveh naših največjih klubih. Drevi bosta združevala oba kluba, SK Ilirija bo imela svoj izredni, ASK Primorje pa svoj redni občni zbor in na obeh se bo odločalo o združitvi klubov, ki jo trezni možje na obeh straneh v interes našega sporta že delj časa pripravljajo.

Pogajanja glede združitve so naltela seveda tako na eni, kakor na drugi strani na razne ovire, ki pa so bile z obojestransko uvidenostjo odstranjene. Najtežja ovira je bilo ime združenega sportnega kluba. Pri raznih vprašanjih, zlasti pa pri vprašanju imena, so stopile v akcijo na obeh straneh strasti in vse kaže, da bosta občna zbora precej burna, posebno oni SK Ilirije. Med članstvom se je vodila zadnje dni ostra kampanja proti združitvi, toda zadnji dogodki v našem sportu in pa finančni položaj obeh klubov na cni ter bližajoče se važne odločitve v državnem nogometu nujno silijo oba kluba, da ustanovita močno sportno falango, ki pojde z lahkoto od uspeha do uspeha in ki bo tudi v široki javnosti pomenila vse kaj drugega, kakor

pomenita zdaj ločena kluba.

Ime združenega kluba najbolj razburja duhove, kar je človeško in vsaj deloma razumljivo. Tradicije so vsakemu človeku več ali manj svete in tako je sveto tudi sportniku ime kluba, ki je v njem leta in leta z ljubeznijo in poštrevnostjo deloval. Toda dokaz nezrelosti in neserjoznosti našega sportnega sveta bi bil, če bi se tako lepa misel razbila na imenu, ki je koncem koncev samo nekaj zunanjega. Pomislimo samo na svete in velike tradicije srbskega dela našega naroda, ki pa so se pred veličino višjih skupnih interesov morale umakniti slavne zastave junaških srbskih polkov, so šle v muzej, dobili smo zastavo jugoslovanskih polkov in skupno ime skupne države Jugoslavije. O tem naj bi malo razmišljali tisti, ki jim dela ime snujočega se združenega sportnega kluba v Ljubljani tako hude preglavice, da bi radi to lepo, veliko misel samo zaradi imena pokopali.

Ni naš namen vmešavati se v notranje zadeve obeh klubov, želimo pa od vsega srca, da bi drevi prevladala razsodnost in zdrava pamet, da bomo lahko jutri pozdravili Ljubljano z zgodovinskim dogodkom na sportnem polju.

Pred novimi boji v Jeholu

Paris, 24. jan. a. Po vesteh iz Pekinga, se pripravljajo Kitajski za nov obupen odpor proti ofenzivnim načrtom Japoncev. Generala Gangkajšek in Cansuliang pripravljata mobilizacijo vse vojske. Japonski zunanji minister je pri sprejemu tiska podal izjavo, ki je v bistvu resno svarilo odboru 19orice v svetu Društva narodov Minister je izjavil, da se bodo vojaške operacije v Jeholu nadaljevale na najširši podlagi, češ, da gre samo za policijsko akcijo proti kitajskim upornikom in je zato izključeno, da bi se mogel svet družstva narodov eklicirati na 16. pakta Društva narodov ali celo sklepali o sankcijah.

Požar na danskem parniku

Hamburg, 25. januarja. Na danskem parniku »Albia«, ki je v soboto prispel iz vzhodne Azije, je včeraj izbruhnil požar, ki ga je skoro že popolnoma uničil. Parnik smatrajo že za izgubljenega.

V nedeljo, 29. t. m. vsi v Sokolski dom v Šiški na

VELIKI SHOD

vsedržavne stranke JRKD
Na shodu bo podal g. minister dr. Albert Kramer svoj veliki referat o političnem in gospodarskem položaju v državi. Poleg tega govore še drugi. Začetek točno ob pol 11. uri dopoldne. Krajni odbor JRKD v Šiški.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2300.96—2312.32, Berlin 1360.14—1370.94, Bruselj 794.68 do 796.62, Curih 1108.35—1113.85, London 194.29—195.79, New York ček 5702.70 do 5730.96, Pariz 223.52—224.64, Praga 160.94 do 170.20, Trst 202.35—204.75
INOZEMSKÉ BORZE
Curih: Pariz 20.1675, London 17.55, New York 516.50, Bruselj 71.70, Milan 26.42, Madrid 42.35, Amsterdam 207.60, Berlin 122.90, Sofija 3.75, Praga 15.28, Varšava 57.80, Bukarešta 3.065.

Maurice Bedel

Filipina

Roman

— Nimajo radi lenuhov, — je pomislil. — Velikina domovine je sad državljanskega dela.

Hitro se je vrnil v palačo Moncini, si prižgal pipo in se ves zamišljen zleknil na naslanjač. Beležil je svoje misli, preklinjal v duhu Briandov pacifizem, se navduševal za bojevitost gospoda Mussolinija, skratka tudi on je delal za veličino svoje domovine.

Nekega dne je zaupal Rafaelu željo, da bi si rad ogledal Nemško jezero, toda ne iz navdušenja za starodavne galije, ki so jih tam baš lovili, temveč zato, ker bi bil rad videl črpalke, ki so praznile to naravno posodo in ki se je o njih trdilo, da je njihovo delo ena največjih fašističnih in mussolinijevskih zmag nad gmoto. Znano je, da so fašisti začeli delati teh črpalk svecano proslavili. Agencija Stefani je razposlala opis te proslave po vsem svetu: radio je obvestil o tem prebivalce J. Kohame, Tahiti in Britanske Kolumbije, na Veliki antarktični barjeri tabore raziskovalce in zvezdoslovce na Mount Wilsonu, ki so bili baš tisti hip odkrili deset meglovin, vsako v obsegu 100 milijard naših solnc. To je bila bučna reklama, kaj spodobiti se, da se pobrija za nesmrtnost dela narodnega voditelja baš tisti, ki ga je odredil.

— To orjaško delo si ogledava jutri, — je odgovoril Rafaelu zarečih oči, — in upam, da mi bo dovoljeno prositi signorino, signorino in vas, cavaliere, da bosta pri obedu v nemški restavraciji moja gosta.

Fant je upal, da bo s tem povabilom izbrskal uspeh pesnika Prunella.

Drugi dan je bila nedelja.

Odpejali so se z limuzino gospe Grenadier; Grenadier kraj šoferja, Rafaelo med Filipino in neno materjo. Do slavne rimske Campagne je vodila cesta kakor po mizi.

Toplo jesensko sonce je poljubljalo krajino z vijoličasto zlatimi žarki. Tam daleč na obzorju so se videli ugasli in zaraščeni ognjeniki Albanskih gor. Ob desni in levi strani ceste so se vrstili težki odlomki rimskih vodovodov z betonskimi garažami in črpalkami za bencin.

— Horaciev grob, — je dejal Rafaelo in pokazal na grič, stoječ na kraju zelenega polja in poraščen s pinjami.

— Rodbina ga zanemarija, — je pripomnila gospa Grenadier.

Grenadiera so pa očarale garaže in njihove črpalke, kakor tudi cementni stebri z žico visoke napetosti ob cesti.

— To vam je živahno delovanje! Koliko je tu elektrike! Koliko bencina! In koliko krasnih avtomobilov drvi mimo!

In res, staro limuzino dobrodušnih Francozov je prehitevalo vse polno avtomobilov. Rafaelo je klical številke: 130... 150. Ogrevale se je govoreč o hitrosti kot o sestavnem delu fašizma.

— Iztrebimo vse, kar je počasnega.

— je dejal zarečih oči: osla, želvo, bi-rokracijo in tudi starce, če se ne prilagode novim razmeram.

Gospo Grenadier je obhajala groza. — Viktor, Viktor! — je kričala na svojega šoferja. — Počasi vozite! Prevrnete nas.

Viktorja je bila namreč hitrost drugih avtomobilov razveljala, a gospodovi klici so ga še vzpodbudili in tako je pogljal limuzino, kar se je dalo; vozil je s hitrostjo blizu 40 km.

Tako so prispeli na gozdno pot; od koder se je videla velika kotlina, polna umazane vode in ločena z ozkim pasom rjavkaste močvirja od gozda na skalnatem pobočju kotline.

— Tu smo! — je vzkliknil Rafaelo in iztegnil roko v fašistovski pozdrav.

Lega kraja je bila izredno lepa. Dikalo je po svežem mahu in kostanjevem listju. V take kraje je morala zahajati v mitoloških časih Diana umivati si po lovni razpraskani kolena in roke in gledat se v tihi vodi božjega zrcala.

— To je kolosalno! — je vzkliknil Grenadier.

Gospa Grenadier se pa ni strinjala z možem. Dajala je prednost Enghien-skemu jezeru pri Parizu, lepim vilam ob njem, čolničkom in kristalni gladini, racam in nedeljiskim ribičem.

— A. a. — je strmel Grenadier, — a. a. — zdaj se mi skoraj...

Stisnil je pest v dlan, pogled, jo nastavil na oči in se začel razgledovati po sivi jezerski krajin.

— Jo vidite, jo vidite? — je vzkliknil naenkrat.

Zaklical je šoferju, naj ustavi. Vsi so morali na kraj ceste in nagmili se v tihak, kjer se je začelo na pobočju ozgodje potopljene ladje.

— Sai to je samo človek! — je zamrmral Grenadier razočarano. Prekrižal je roke na hrbtni se in zamislil.

— Imate s seboj svinčnik in papir, gospod Carbinati? — je vprašal po dolgem razmišljanju.

Rafaelo je sedel na stopnico avtomobila in vzel iz žepa nož.

Grenadier mu je narekoval:

— Čudovito lep prizor zagleda potnik; voda mrtvega jezera izginja po volji enega samega človeka; Mussolinija.

— Tiše, tiše! — ga je posvaril Rafaelo in se ozrl po bližnjem grmičevju.

— Mussolini je izčrpal milijone kubičnih metrov vode, ki je stala tu od pamtikeva kljubovala rimskim cesarjem in pogoltnila njihova brodoma; te vodi niso mogli do živga niti črpalke italijanskega solca.

— Kaj menite o tem? — je vprašal Grenadier Rafaela.

— Sijajna stvar, — je odgovoril mladenič, zroč zaljubljeno na Filipino.

— A ti, hčerka?

— Jaz? — je odgovorila Filipina. — Ne razumem, kako je mogel gospod Mussolini sam izčrpati toliko kubičnih metrov vode.

Grenadier ji je pojasnil, da se slavnim možem sploh pripisujejo dela, opravljena v njihovem življenju. O Ludviku XIV pravijo, da je zgradil Versailles, o Napoleonu, da je tvorec državljanskega zakonika o Benitu

Mussolinija bi se pa lahko reklo, da je izpraznil Nemško jezero.

Potem so sedli zopet v avtomobil. Kmalu so prispeli do vasi, kjer je velel Rafaelo ustaviti, češ, da bo treba obedovati. Brž je stopil v gostilno in naročil kosilo. Filipina je odšla z njim.

Tragedija dveh smučarjev

Brezuspešna borba s strašnim snežnim viharjem in metežem

V strašnem snežnem metežu pri 20 stopinjah mraza se je odigrala v soboto zvečer v Krkonosih pretresljiva tragedija dveh čeških smučarjev, pravnikov, ki je vzbudila splošno sočutje s težko prizadetimi rodbinami. V nedeljo zvečer sta se vrnila v Prago dva očitva tragedije, zdravnik Melichar in njegova soproga, ki sta povedala, kaj sta videla in doživela v Krkonosih.

Bilo je v soboto proti večeru, ko je v gorah divjala

strašna snežna nevihta.

Celo izkušeni plezalci redko dožive v gorah tako neurje. Visoko v gore sploh ni bilo mogoče priti, ker je pihal tako močan veter, da se je človek komaj držal na nogah. Ta čas sta se vračala iz planinske kočice v dolino dr. Melichar in njegova soproga. Smučči sta morala odvezati in se spuščati v dolino večinoma po vseh starih, sicer bi ju vihar treščil v prepad. Na grebenu blizu kraja, kjer sta nedavno zmrznila dva pionirja smučarstva, Vrba in Hauc, sta opazila nad seboj dva smučarja. V snežnem metežu nista niti videla, ali imata pred seboj moža ali ženski. Videla sta samo dve senci, ki sta se z največjo težavo premikali naprej. Dr. Melichar ju je opazil prvi in takoj je spoznal, da se brezupno borita s snežnim viharjem.

To je bilo takoj razvidno po počasnem koraku in neprestanem padanju v visoke snežne zamete.

Zaklical je smučarjema, naj se hitro spustita z grebena, toda senci sta ostali zadaj, a dr. Melichar se je v svojo soprogo srečno spustil v dolino. Tam je takoj povedal,

da se borita v gorah dva smučarja s smrtjo.

Nemudoma so poslali iz kočice v dolini dva izurjena plezalca in smučarja, ki sta odšla iskati ogrožena smučarja. Ob enem so telefonirali v drugo planinsko kočico, odkoder so takoj poslali v gore 6 mož broječo rešilno ekspedicijo. Ta čas je legla nad Krkonose popolna tema, snežni vihar je začel še huje besneti, butal je na vso moč v okenca kočice, kjer so nestrpno pričakovali povratka rešilne ekspedicije.

Prva rešilna ekspedicija je ubrala pravo pot. Pri gomili dveh zmrznjenih smučarjev je našla dva snežna, nepremična kupa. Bila sta pogrešana smučarja. Vsa izurjena sta bila običajna v snegu, ki ju je zametel tako, da se sploh nista več videla. Rešilna nista imela sani in tako nista mogla spraviti nesrečnejev v planinsko kočico. Člana ekspedicije sta sklenila, da se vrne eden v kočico po pomoč in sani, drugi pa počaka pri onesrečenih. Prvi plezalec se je po-

časni vračal, drugi je pa odkopal sneg in ugotovil, da je en smučar še živ. Rešilec je takoj spoznal, da je odločilna vsaka minuta in zato je vzel smučič obeh smučarjev in jih zataknil v kup snega kraj ponesrečenec. To naj bi bilo znamenje za drugo ekspedicijo. Potem si je privezal umirajočega smučarja na hrbet in se začel počasi spuščati z njim v dolino. Bila je strašna pot, kajti umirajoči mu je na hrbtni zmrzoval, njegove ledenice roke so mu krčevito stiskale grlo.

Drugi smučar je pa ležal ta čas v snežnem grobu ob zataknenih smučeh.

Pomožna ekspedicija iz druge planinske kočice je zgrešila cilj in tudi druga ekspedicija, ki so jo poslali iz prve kočice, ni mogla najti s snegom pokritega smučarja. Tema je bila tako gosta in snežni metež tako strašen, da niti najizkušenejši plezalci in smučarji niso mogli najti nesrečnega smučarja. Rešilec s smučarjem na hrbtni je pa srečno prispel do kočice. Dr. Melichar je storil vse, da bi smučarja obudil, dal mu je tudi injekcijo, toda vse je bilo zaman. Roke in noge je imel nesrečnež popolnoma zmrznjene. Zjutraj so ga prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. V nedeljo zjutraj so našli tudi drugega smučarja, ki pa je bil že mrtev. V njem so spoznali sodnega uradnika dr. Brabca iz Prage. Drugi ponesrečenec je sodni uradnik dr. Machek iz Melnika.

Ljubavni roman

Na Dunaju in v Kairi se govori zlasti v višjih krogih in diplomatskem svetu mnogo o ljubavni aferi, ki so v njo zapleteni avstrijski diplomat v Egiptu, njegova žena, hči neke dunajske plemiške rodbine, in arabski šofer egiptškega ministrskega predsednika Sidki pašee. S šoferjem se je baronica seznanila potom svoje dunajske kuharice Alojzije E., ki se je z dotičnim Arabcem poročila. Pa tudi milostivi je bil postaven Arabec zelo všeč in prav rada se je vozila z njim na izprehod. Ahmed je krepke, visoke postave črni oči in lepe bakrene polti. Kaj čuda, da je tudi gospa rada koketirala z njim.

Lani v maju se je pa lepi šofer naenkrat odpravil baše v Sirijo k svojim staršem. Istočasno je odpotovala tudi diplomatova žena v Aleksandrijo, od koder naj bi se s parnikom napotila v Trst. V avgustu je pa dobila dunajska kuharica od šoferja pismo, ki jo v nji poziva, naj likvidirata skupno gospodinjstvo. Pismo je pisala tuja ženska roka in po pisavi je kuharica kmalu spoznala baronico. O baronici že dolgo ni bilo duha ne sluha. Pismo je pa pove-

dalo tudi diplomatu, kaj je z njegovo ženo. Varani mož je takoj vložil tožbo za ločitev zakona. Zdaj se je pa izkazalo, da je imela baronica z arabskim šoferjem ljubavno razmerje že vse poletje in tudi jeseni v svoji vili v Hietzingu. V decembru sta se pa zaljubljenca preselila v Berlin, kjer čakata, kako bo z ločitvijo zakona.

Slepar velikega formata

V Budimpešti sedi v zaporu 33-letni Franc Csontag iz Nagykanisze, bivši redovnik redu minoritov, pozneje evangelijski duhovnik, potem budistični teolog in nazadnje sleparski posredovalec v zadevi zakonskih zvez. O njegovem pustolovskem življenju in rafiniranih sleparijah bi se dala napisati debela knjiga.

Madžarski listi poročajo, da je Csontag maturiral na višji gimnaziji v Nagykaniszi, kjer je bil njegov oče višji strojevodja, potem je pa stopil v red minoritov in po končanih bogoslovskih študijah na bogoslovski visoki šoli v Cskörtökhely je dobil ime Guido. Kmalu je pa odločil kuto in leta 1922 se je oženil. Od takrat je sleparil na debelo. Ko je bil slednjič obsojen in je odsedel kazen, se je izdal za zopet za evangelijskega duhovnika in nastopal je tako spretno, da sta mu dala evangelijski škof Raffay in generalni tajnik evangelijske cerkve najboljša priporočila, tako da je lahko takorekoč z njuno pomočjo sleparil še bolj, kakor dotlej.

Ko so mu postala domača tla pod nogami prevročna, se je napotil v Kanado, kjer je navdušeno oznanjal božjo besedo, še z večjim navdušenjem je pa zbiral denar za trpeče Madžare in za revizijo mirovnih pogodb. Imel je čudovito srečo, mnogi so mu naselili in dali po 100 ali še več dolarjev za revizijo mirovnih pogodb, ženske je pa znal tako očarati s svojo zgornostjo, da so mu dajale tudi zadnji denar, ki so ga imele za preživljanje. Bil je sicer oženjen, vendar je pa v Kanadi nastopil kot fant, ki bi se rad oženil. Čim je pa postal sumljiv madžarskemu konzulu v Montrealu, jo je iz Kanade popihal. Krenil je v Bombay, kjer je postal budistični teolog. Končno so mu postala tla tudi tam prevročna in lani 12. avgusta se je vrnil v Evropo, kjer je na Dunaju nadaljeval svoje sleparije kot posredovalec pri sklepanju zakonskih zvez. Na Dunaju so ga pa aretirali in zdaj čaka zaslišanje kazni.

Knjigovodja kot novoporočenec.

— Kako se počutiš v zakonu? Pravi jo, da si mnogo priženil.

— Vraga sem priženil, doto so mi njeni starši pripisali v dobro, z ženo so me pa obtežili.

Vztrajen.

— Ona: Nimate sreče. Sem že zaročena.

On: Nič ne de, bom pa malo počakal.

Moderna mladina.

Mati, vračajoč se od sosedice: No, Mihec, ali si bil vse dopoldne priden?

— Jaz že, mamica, kaj pa ti?

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo, da je danes preminul gospod

Janez Stupar
posestnik

v starosti 73 let, previden s tolažili sv. vere.
Pogreb bo jutri v četrtek ob 10. dop.
Benečija pri Trebnjem, 25. januarja 1933.

Žalujoči ostali.

KUPIM

KNJIZICO DRAVSKE BANOVINE
(prej Kranjska hranilnica), v znesku Din 5000.—, kupim pod gotovino. Uprava »Slov. Narodac« 851

NEPREMIČNINE

LEPO POSESTVO
s 7 orali zemlji, 10 minut od Slov. Bistrice. — Pojasnila daje: Žurman, Slov. Bistrica 822

MESNICO

Klavnico in podružnico, z vsem inventarjem oddam takoj v najem. Poizve se v gostilni Aržur, Vevče. 843

STANOVANJA

MESEČNO SOBO

s sostanovalcem oddam. — Dolenjska cesta 12. pritličje 852

DVOSOBNO STANOVANJE

podstrešno, suho, takoj oddam. Dolenjska cesta 12. 852

NEOPREMLJENA SOBA

popolnoma separirana, 7 m široka in 6 m globoka, ob tro-

mostovju, se takoj odda. Naslov v upravi »Slovenskega Narodac« 720

SLUŽBE

DAVČNE NAPOVEDI
strokovnjaško sestavlja in prevzame tudi oskrbnistvo hiš. Nastov v upravi »Slov. Narodac« 838

PRODAKI

DOBREGA SENA IN OTAVE
več vozov prodam. — Dolenjska cesta 12. 852

100 hl VINA

belega in rdečega dolenjsca, skupaj ali v manjših množinah — prodaja Karlovšek, Šmarjeta, Dolenjsko. — Vzorci na zahtevo. 827

Pozor, trgovci!
Večjo količino lepih lesenih škafrov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpošilja K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semču. 847

BIZELJSKO VINO
izborno, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, prodaja Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brezicah. 844

40 m² DESEK
smrekovih in nekaj bojevih, pol suho blago, prve, druge in tretje vrste, dimenzija polovica 50 mm, drugo 40, 35 in 25 mm, prodam franko vagon po 275 Din in proti celotnemu odjemu Klemen Franjo, Retica - Laško. 845

PISALNA MLAZA
Mizico za pisalni stroj in plinsko peč zelo ugodno prodaja Založnik, Ljvanska 5.

CEBULO
zdravo, dor, uco, kakor tudi

SVEŽA JAJCA

dobavljajo v vsaki množini po dnevnih cenah Joško Lah, Osluševci pri Ptuj. 846

DVE SPALNICE

črešnjevca za 5550 Din in bre-

stovo za 5050 Din ter

DVE KUHINJE

po 1050 Din prodaja leana industrija Martinc, Skofljica. 842

PREMOG, DRVA, KOKS

najboljše kakovosti najceneje:

RUDOLF VELEPIČ, Ljubljana

na VII. Jernejeva cesta št. 25.

Telefon 2708.

RAZNO

OBLEKE IN SUKNJE
kupite najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 11/7

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (»Pri Levu«) 25/7

Sveže, najfinije norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLLIJA

v LJUBLJANI — se priporoča

bledim in slabotnim osebam

Novost!

GOSTILNA
FRANKOPANSKI DVOR
(REININGHAUS)

priporoča cenjenim družstvom za razne pridelitve, seje itd. VELIKO TOPLO DVORANO in MANJŠE PROSTORE

brezplačno.

Se priporoča Ukmar.

NARODNA TISKARNA d. d. v LJUBLJANI naznanja tužno vest, da je gospod

Franc Učak

rotacijski strojnik v pokoju

ki je nad 25 let z verno in sposobnostjo deloval v našem zavodu, danes dne 25. januarja 1933 ob pol 5. uri zjutraj preminul.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 26. t. m. ob 4. uri iz hiše žalosti, Rožna dolina, cesta X, št. 25, na farno pokopališče na Viču.

Ljubljana, dne 25. januarja 1933.

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi nad vse ljubljene in dobre soproga, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

FRANCA UČAKA
rotacijskega strojnika „Narodne tiskarne“ v pokoju

ki je danes v sredo ob pol 5. zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rožna dolina, cesta X, št. 25, na pokopališče Vič.

Ljubljana, dne 25. januarja 1933.

Globoko žalujoča rodbina Učak in ostalo sorodstvo.